

LATVIJAS VALSTS PREZIDENTA KANCELEJA

PAZIŅOJUMS PRESEI

Reģistrācijas Nr. 90000038578 • Pils laukums 3, Rīga, LV-1900

Tālrunis: +371 67 092 106 • E-pasts: info@president.lv

NATO Austrumu flanga valstu (B9) samita priekšsēdētāju paziņojums

2024. gada 11. jūnijā Rīgā

Bulgārijas, Čehijas, Igaunijas, Latvijas, Lietuvas, Polijas, Rumānijas, Slovākijas, Ungārijas valstu vadītāji un pārstāvji šodien tikās Rīgā. Mēs atzinīgi vērtējam NATO ģenerālsekretāra, kā arī mūsu jaunāko sabiedroto – Somijas un Zviedrijas – dalību šajā samītā.

Mēs, samita priekšsēdētāji, paziņojam, ka:

Mēs tiekamies 75. gadadienā kopš ir izveidota vēsturē spēcīgākā, noturīgākā un veiksmīgākā aliance un gadā, kad visas mūsu valstis atzīmē nozīmīgas pievienošanās aliansei gadadienas. Mēs atzīmējam šo gadadienu mūsu aliansei esot tikpat spēcīgai, apņēmīgai un vienotai kā jebkad. Nesenā Zviedrijas un Somijas pievienošanās vēl vairāk stiprina NATO un uzlabo mūsu kolektīvo drošību, atkārtoti apliecinot mūsu apņemšanos īstenot atvērto durvju politiku.

NATO galvenais mērķis un lielākā atbildība ir nodrošināt mūsu kolektīvo aizsardzību pret visiem apdraudējumiem no visiem virzieniem. Mēs vēlamies uzsvērt transatlantisko saišu nozīmi mūsu drošībai un vienotībai. Sabiedrotie ir vienoti un apņēmušies atturēt uzbrukumu un aizsargāt katru sabiedroto teritorijas centimetru, aizstāvēt visu sabiedroto valstu suverenitāti un teritoriālo integritāti, kā arī uzvarēt jebkuru agresoru un liegt jebkuram pretiniekam jebkādu agresijas iespēju.

Mēs esam uzlabojuši un turpināsim būtiski stiprināt sabiedroto klātbūtni atturēšanas un uz priekšu izvērstas aizsardzības nodrošināšanai Austrumu flangā no Baltijas jūras līdz Melnajai jūrai.

Mēs atkārtoti apliecinām sabiedroto apņemšanos īstenot Madrides un Viļņas samitos pieņemtos lēmumus, lai ievērojami stiprinātu alianses atturēšanu un aizsardzību, kas balstās uz jaunas paaudzes NATO aizsardzības plāniem, pilnībā nodrošinātiem ar nepieciešamajiem spēkiem, materiālajiem krājumiem un spējām, tostarp pretgaisa un pretraķešu aizsardzību, un kuri tiek regulāri pārbaudīti militārajās mācībās. Kā daļu no centieniem veicināt NATO aizsardzības plānu īstenošanu, mēs akcentējam komandvadības, kā arī spēku struktūru, nodrošinājuma un militārās mobilitātes nozīmi, tostarp uzlabojot vai paplašinot attiecīgo infrastruktūru, piemēram, pilnveidojot NATO degvielas piegādes sistēmu.

Mēs atzinīgi vērtējam būtisko progresu, ko sabiedrotie ir panākuši aizsardzības ieguldījumu jomā, kā arī mūsu apņemšanos katru gadu ieguldīt aizsardzībā vismaz 2% apmērā no iekšzemes kopprodukta un vairāk. Mēs uzsveram, ka, lai izpildītu no aizvien izaicinošākās drošības vides izrietošās prasības, ir nepieciešami lielāki aizsardzības izdevumi un ieguldījumi. Turklāt, lai īstenotu NATO aizsardzības plānus, būtiska nozīme ir sabiedroto apņēmībai steigšam nodrošināt visnepieciešamākās spējas.

Spēcīga aizsardzības industrija visā aliansē saglabā savu būtisko nozīmi. Mēs speram drosmīgus soļus, lai stiprinātu mūsu aizsardzības industrijas kapacitāti iztrūkumu novēršanai un piegādes ķēžu saīsināšanai.

Krievija ir un paliks nozīmīgākais un tiešākais drauds sabiedroto drošībai. Mēs strādāsim pie visaptverošas stratēģijas, lai pretstāvētu, iegrožotu un pretdarbotos Krievijai, tostarp ierobežojot Krievijas spēju atjaunot savu militāro spēku un tās spēju radīt draudus. Mēs turpināsim neatlaidīgi strādāt, lai uzturētu starptautisko spiedienu pret Krieviju, tostarp ar sankcijām un citiem pasākumiem tik ilgi, kamēr Krievija turpina savu naidīgo politiku un rīcību, arī klaji pārkāpjot starptautiskās tiesības.

Mēs paužam nopietnas bažas par Krievijas nesenantajām ļaunprātīgajām hibrīdajām aktivitātēm sabiedroto teritorijā, kas rada draudus sabiedroto drošībai. Šie incidenti ir daļa no arvien pieaugošās aktivitāšu kampaņas, ko Krievija turpina īstenot eiroatlantiskajā telpā, tostarp sabotāžas, vardarbības akti, kiber un elektroniskā iejaukšanās, provokācijas pie sabiedroto robežām, dezinformācijas kampaņas un citas hibrīdās operācijas. Mēs atbalstām un solidarizējamies ar skartajiem sabiedrotajiem. Mēs rīkosimies gan individuāli, gan kolektīvi, lai atbildētu uz šīm aktivitātēm, palielinātu mūsu noturību un turpinātu cieši koordinēties, lai nodrošinātu, ka aliansē un sabiedrotie ir gatavi atturēt un aizsargāties pret hibrīdajām aktivitātēm vai uzbrukumiem.

Mēs nosodām Krievijas uzvedību un pieprasām, lai Krievija ievērotu savas starptautiskās saistības, kā to dara sabiedrotie.

Mēs tiekamies laikā, kad Krievija neizrāda nekādas pazīmes par atkāpšanos no nežēlīgā kara pret Ukrainu. Mēs atkārtoti apliecinām savu nelokāmo atbalstu neatkarīgai un suverēnai Ukrainai tās starptautiski atzītajās robežās. Spēcīga, neatkarīga un demokrātiska Ukraina ir vitāli svarīga eiroatlantiskās telpas stabilitātei. Mēs turpinām pieprasīt, lai Krievija nekavējoties pārtrauc agresijas karu un izved savus spēkus no Ukrainas teritorijas bez nosacījumiem.

Mēs arī nosodām visus tos, tostarp Baltkrieviju, kas aktīvi veicina Krievijas karadarbību un ļaunprātīgu hibrīdo ietekmēšanu, tostarp pret sabiedrotajiem. Mēs aicinām tos pārtraukt savu līdzdalību Krievijas agresijā un destabilizējošās aktivitātēs.

Ķīnas Tautas Republikas un Krievijas stratēģiskās partnerības padziļināšanās un to savstarpēji pastiprinošie centieni apdraudēt noteikumus balstītu starptautisko kārtību ir pretēji mūsu vērtībām un interesēm. Mēs aicinām visas valstis ievērot starptautisko kārtību, tostarp suverenitātes un teritoriālās integritātes principus, kā noteikts ANO Hartā, un nekādā veidā neatbalstīt Krievijas karadarbību, kā arī atturēties no jebkādas rīcības, kas palīdz Krievijai apiet sankcijas.

Mēs esam apņēmības pilni atbalstīt Ukrainu tik ilgi, cik tas būs nepieciešams, lai Ukraina gūtu uzvaru. Mēs turpināsim un palielināsim mūsu plašo atbalstu, tostarp ar militāro, finansiālo vai humāno palīdzību, ukraiņiem viņu varonīgajā savas tautas, teritorijas un mūsu kopīgo vērtību aizsardzībā.

Krievija ir pilnībā atbildīga par savu nelikumīgo, nepamatoto un neizprovocēto agresijas karu pret Ukrainu. Krievijas kara noziegumi un starptautisko tiesību, tostarp cilvēktiesību un starptautisko humanitāro tiesību, pārkāpumi un to ļaunprātīga izmantošana nevar palikt nesodīti.

Mēs novērtējam centienus Šveicē organizēt Ukrainas Miera samitu. Mēs mudinām starptautisko sabiedrību veicināt taisnīgu un ilgstošu mieru Ukrainā, kas aizstāv ANO Hartas principus, jo īpaši suverenitāti, teritoriālo nedalāmību un neatkarību, un atbalstām centienus šajā jomā. Mēs atzinīgi vērtējam un atbalstām Ukrainas prezidenta Zelenska apņemšanos noteikt visaptveroša, taisnīga un ilgstoša miera principus, balstoties uz viņa Miera formulu.

Mēs pilnībā atbalstām Ukrainas eiroatlantiskos centienus. Ukrainas drošība ir ļoti svarīga sabiedrotajiem, aliansei un ilgstošam mieram eiroatlantiskajā telpā. Mēs esam stingri apņēmušies turpināt neatgriezenisko kursu, kas tika nosprausts pieņemtajos vēsturiskajos lēmumos NATO samitos no Bukarestes līdz Viļņai, stingri nostiprinot Ukrainas nākotnes dalību NATO. Mēs turpināsim to virzīt uz priekšu.

Mēs sagaidām, ka Vašingtonas samitā pieņemtie lēmumi veicinās Ukrainas pilnīgu savietojamību ar NATO un veidos taustāmu tiltu tās dalībai NATO. Ceļā uz Vašingtonas samitu kopā ar sabiedrotajiem mēs esam apņēmušies vienoties par būtisku atbalsta pasākumu kopumu, tostarp par visaptverošu NATO lomu, atbalstot Ukrainas tiesības uz paš aizsardzību, un apņemšanos nodrošināt ilgtermiņa finansiālo atbalstu. Svarīga loma savietojamības nodrošināšanā būs arī jaunā NATO un Ukrainas Kopīgā analīzes, apmācību un izglītības centra izveidei Polijā.

Mēs atzinīgi vērtējam Ukrainas apņemšanos un panākto ievērojamo progresu, neraugoties uz kara apstākļiem, īstenojot tās reformu programmu, kas ir būtiska, lai turpinātu virzību dalībai Eiropas Savienībā un NATO. Mēs iedrošinām Ukrainu turpināt reformu procesus saskaņā ar sabiedroto sniegtajām rekomendācijām Ukrainas pielāgotajai Ikgadējai nacionālajai programmai.

Mūsu sadarbība ar partneriem ir būtiska NATO trīs pamatuzdevumu un mūsu 360° drošības pieejas atbalstīšanā, ko vēl vairāk izceļ pašreizējā drošības vide.

Mēs izsakām atzinību Moldovas Republikai par tās centieniem saglabāt stabilitāti un īstenot reformas ceļā uz Eiropu. Mēs turpināsim stiprināt NATO pielāgoto atbalstu Bosnijai un Hercegovinai, Gruzijai un Moldovas Republikai, apzinoties, ka šos partnerus visvairāk skar Krievijas kaitnieciskā ietekme.

Mēs turpināsim censties veidot stratēģiskāku, saskaņotāku un efektīvāku sadarbību ar partneriem, lai pēc iespējas labāk reaģētu uz partneru vajadzībām un alianšes mērķiem, jo īpaši ar Eiropas Savienību, kā arī ar partneriem mūsu kaimiņu reģionā, Indijas un Klusā okeāna, kā arī dienvidu reģionos.

Nākamā tikšanās notiks Lietuvā.

V.E. Polijas Republikas prezidents **Andžejs Duda** (*Andrzej Duda*)

V.E. Rumānijas prezidents **Klauss Verners Johanniss** (*Klaus Werner Iohannis*)

V.E. Latvijas Republikas prezidents **Edgars Rinkēvičs**